

Gruzija

Vispārīgā informācija

Oficiālais nosaukums:	Gruzija
Valsts iekārta:	prezidentāla republika
Galvaspilsēta:	Tbilisi
Valsts valoda:	gruzīnu

Teritorija

Platība:	69 700 km ²
Sauszemes robeža:	1 461 km
Krasta līnija:	310 km
Robežvalstis:	Armēnija 164km, Azerbaidžāna 322km, Krievija 723km, Turcija 252km
Administratīvais iedalījums:	2 autonomas republikas, 9 mhares
Lielākās pilsētas:	Tbilisi, Kutaisi, Batumi, Rustavi, Zugdidi, Gori

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits (01.01.2011.):	4 469 200*
Pieaugums (2010):	3,3‰*
Nacionālais sastāvs (2002):	gruzīni 83,8%, azerbaidžāni 6,5%, armēņi 5,7%, krievi 1,5%, pārējie 2,5%**
Reliģijas (2002):	pareizticīgie 83,9%, musulmaņi 9,9%, Armēņu apustuliskās baznīcas ticīgie 3,9%, katoļi 0,8%, pārējie 0,8%, ateisti 0,7%**

Ekonomiskie rādītāji

IKP (2010):	11,6 miljardi USD*
IKP pieaugums (2010):	6,3%*
IKP uz vienu iedzīvotāju (2010):	2623 USD*
IKP PPP (2010):	22,44 miljardi USD**
IKP PPP uz vienu iedzīvotāju (2010):	4 900 USD**
Eksports (2010):	1,57 miljardi USD*
Imports (2010):	5,25 miljardi USD*
Eksporta partneri (2010):	Azerbaidžāna 15%, Turcija 14%, ASV 11%, Armēnija 10%, Ukraina 7%, Kanāda 6%, Bulgārija 4%, Kazahstāna 3%*
Importa partneri (2009):	Turcija 17%, Ukraina 11%, Azerbaidžāna 9%, Ķīna 7%, Vācija 6%, Krievija 6%, ASV 3%, AAE 3%, Rumānija, 3%, Itālija 3%, Bulgārija 3%*
Eksporta produkti:	dzelzs sakausējumi un metāllūžņi, dažādas rūdas, transporta līdzekļi, augļi un rieksti, vīns, minerālūdens
Importa produkti:	naftas produkti, transporta līdzekļi, mašīnbūves nozares produkti, labība un pārtikas produkti, medikamenti
Galvenās nozares:	mangāna un vara ieguve, pārtikas rūpniecība, vīnkopība un vīna ražošana, mašīnbūve, ķīmiskā rūpniecība, tērauda izstrādājumu ražošana, lidaparātu ražošana, elektroiekārtu ražošana, kokapstrāde
Dabas resursi:	meža resursi, ūdens resursi, mangāns, dzelzsrūda, varš, nelielas ogļu un naftas atradnes; piekrastes klimats un augsne piemērota tējas un citrusaugu audzēšanai
Ienākošās uzkrātās ĀTI (2010):	8,2 miljardi USD***
Izejošās uzkrātās ĀTI (2010):	153,5 miljoni USD***
Valūta:	1 lars (GEL) = 100 tetri; 1 GEL = 0,32960 LVL (17.01.2011.)****
Fiskālais gads:	kalendārais gads
Inflācija (2010):	2,0%*
Bezdarba līmenis (2010):	16,3%*
Uzņēmuma ienākuma nodoklis:	15%

Papildus informācija

Tālsarunu kods:	+995
Interneta IDL:	.ge

* Statistics Georgia - www.geostat.ge

** Central Intelligence Agency – www.cia.gov

*** National Bank of Georgia - www.nbg.gov.ge/?lng=eng

**** Latvijas Banka – www.bank.lv; aprēķinā izmantots Financial Times noteiktais valūtas kurss Gruzijas laram pret EUR.

Gruzija ir Kaukāza reģiona valsts Eirāzijā, kas ziemeļos robežojas ar Krieviju, dienvidos ar Turciju un Armēniju, austrumos ar Azerbaidžānu, rietumos tās krastus apskalo Melnā jūra.

Pirmie valstiskie veidojumi Gruzijas teritorijā radās aptuveni 5. gs. p.m.ē., kad R daļā izveidojās Kolhīdas valsts, bet Melnās jūras piekrastē - Ibērijas valsts (galvaspilsēta Mcheta). Par zelta laikmetu Gruzijas vēsturē dēvē Giorgija III un Tamaras valdīšanas laiku 12. gs., kad attīstījās zemkopība (tika ierīkotas apūdeņošanas sistēmas) un pilsētas (amatniecība, tirdzniecība), uzplauka kultūra (filozofija, literatūra, māksla, arhitektūra, zinātnes). Gruzijas pareizticīgo baznīca ir viena no vecākajām pareizticīgo baznīcām – tā radās 4. gs., kad kristietība kļuva par Gruzijas valsts reliģiju. 19.gs. sākumā Gruzija nonāca Krievijas impērijas sastāvā. Pēc īsa neatkarības perioda,

1922. gadā Gruziju okupēja Padomju Savienība. Neatkarību Gruzija atguva 1991. gadā. Kā daudzas postkomunistiskās valstis, 1990. gados Gruziju piemeklēja ekonomiskā krīze un pilsoņu nemieri. Pēc „Rožu revolūcijas” jaunais Gruzijas prezidents Mihails Saakašvili izveidoja efektīvu valsts pārvaldi, reformēja ekonomiku, un valsts piedzīvoja savā pastāvēšanas vēsturē straujāko ekonomisko izaugsmi.

Gruzija ir demokrātiska republika. Savukārt Gruzijas Pareizticīgo baznīcā dominē ideja par konstitucionālas monarhijas izveidošanu.

Gruzija ir Apvienoto Nāciju, Eiropas Padomes, Pasaules Tirdzniecības organizācijas, Melnās jūras ekonomiskās sadarbības organizācijas un Demokrātiskās un ekonomiskās attīstības organizācijas

(GUAM) locekle. Gruzija savu nākotni saista ar NATO un Eiropas Savienību.

2008. gada augustā sākās Gruzijas militārs konflikts ar Krieviju un Dienvidosetijas un Abhāzijas separātiskajām bruņotajām grupām. Pēc konflikta Krievija atzina Gruzijas reģionu – Dienvidosetijas un Abhāzijas neatkarību, bet līdz šim brīdim šo reģionu neatkarību atzinušas vienīgi Nikaragva, Gazas sektora Hamas valdība un Piedņestra (neatkarīga republika de facto). 2008. gada 28. augustā Gruzijas valdība pieņēma rezolūciju, kurā Abhāzija un Dienvidosetija nosauktas par „Krievijas okupētām teritorijām”.

Gruzija ir kalnaina zeme. Lielais Kaukāzs atdala Gruziju no Krievijas Ziemeļkaukāza republikām. Galvenie autoceļi, kas savieno Gruziju ar Krieviju, ved caur Roki tuneli, kas atrodas starp Dienvidosetiju un Ziemeļosetiju.

Valsts dienvidu daļu šķērso Mazais Kaukāzs. Gruzijā augstākā kalna virsotne ir Šhara (5068 m vjl.). Savukārt, Abhāzijā atrodas dziļākā ala pasaulē - Voronia ala (aptuvenais dziļums 2140 m). Gruzijas lielākās upes ir Rioni un Mtkvari.

Rietumgruzijas ainavā ir gan zemienes, mitrie meži, purvi un lietus meži, gan ar sniegu klātas kalnu virsotnes un ledāji, turpretim valsts austrumdaļā - Centrālāzijai raksturīgās stepes. Meži klāj aptuveni 40% Gruzijas teritorijas. Lielākie mežu masīvi atrodas Kolhīdas līdzenumā.

Lielais Kaukāzs pasargā reģionu no aukstākām gaisa masām, savukārt, Mazais Kaukāzs daļēji aiztur no dienvidiem ieplūdušās sausās un karstās gaisa masas.

83,8% Gruzijas iedzīvotāju ir gruzīni (pašnosaukums kartveli). Lielākās etniskās grupas ir azerbaidžāni, armēņi, krievi, abhāzi un osetīni. Pie mazskaitlīgām tautām, kas dzīvo Gruzijā, pieskaitāmas asīrieši, čečeni, ķīnieši, Gruzijas ebreji, grieķi, kabardīni, kurdi, tatāri, turki un ukraiņi. Gruzijas ebreju

kopiena ir viena no vecākajām ebreju kopienām pasaulē. Gruzijā oficiālā valodā ir gruzīnu valoda, bet aptuveni 9% runā krievu, 7% armēņu, 6% azerbaidžāņu un 7% citās valodās. Lielākā iedzīvotāju daļa - vairāk kā 80%, ir pareizticīgie.

